

**FINANŠU UN
KAPITĀLA
TIRGUS
KOMISIJA**

FINANŠU UN KAPITĀLA TIRGUS APSKATS

2018. gada 4. ceturksnis

SATURS

SATURS	2
BANKU DARBĪBA	3
KOOPERATĪVĀS KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBAS	10
APDROŠINĀTĀJU DARBĪBA	14
VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU PĀRVALDĪŠANA	17
PRIVĀTO PENSIJU FONDU DARBĪBA	19
IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA	21
ALTERNATĪVO IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA	23
MAKSĀJUMU IESTĀDES UN ELEKTRONISKĀS NAUDAS IESTĀDES	24
IEGULDĪJUMU BROKERU SABIEDRĪBU DARBĪBA	25

Apskatā izmantotie tirgus dalībnieku nosaukumu saīsinājumi:

Tirgus dalībnieka nosaukums	Pārskatā izmantotais saīsinājums
Meridian Trade Bank	MTB
Citadele banka	Citadele
Rigensis Bank	Rigensis
PNB Banka	PNB
Signet Bank AS	Signet
Rietumu Banka	RB
Swedbank	Swedbank
PrivatBank	Privatbank
Baltic International Bank	BIB
BlueOrange Bank	BO
Reģionālā investīciju banka	RIB
LPB Bank	LPB
Luminor Bank AS	Luminor
Expobank	Expobank
SEB banka	SEB
SEB Dzīvības apdrošināšanas sabiedrība	SEB dzīvība
CBL Life	CBL Life
Balta	Balta
Baltijas apdrošināšanas nams	BAN
Balcia Insurance SE	Balcia
BTA Baltic Insurance Company	BTA Baltic

Detalizēta statistika par finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku darbību pārskata ceturksnī pieejama FKTK mājas lapā:
www.fktk.lv/statistika

BANKU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2017	2018	Izmaiņas
Tirgus dalībnieku skaits (bankas un ārvalstu banku filiāles)	16+5	15+5	↓
Aktīvu gada pieauguma temps, %	-3.6	-20.7 (-8.5) ¹	↓
Nebanku noguldījumu gada pieauguma temps, %	-5.9	-19.6 (-7.2) ¹	↓
Nebanku bruto kredītportfeļa gada pieauguma temps, %	-5.8	-5.6 (+1.8) ¹	↑
Ienākumus nenesošo kredītu īpatsvars nebanku kredītportfelī ² , %	8.5 (8.7) ¹	7.5	↓
Virš 90 dienām kavēto kredītu īpatsvars nebanku kredītportfelī, %	4.2 (4.4) ¹	4.0	↓
Uzkrājumu attiecība pret ienākumus nenesošajiem kredītiem ² , %	35.9 (36.9) ¹	32.1	↓
Iekšzemes kredītportfeļa un noguldījumu attiecība (mājsaimniecības un nefinanšu uzņēmumi)	108.8 (104.0) ¹	98.9	↓
Kapitāla atdeves rādītājs ² , % (ROE)	6.2 (4.9) ¹	9.8	↑
Izdevumu attiecības pret ienākumiem rādītājs ² , % (CIR)	59.0 (59.0) ¹	62.0	↑
1. līmeņa pamata kapitāla rādītājs ² , % (CET1)	18.5 (19.0) ¹	19.7	↑
Kopējais kapitāla rādītājs ² , % (KKR)	20.8 (21.0) ¹	21.7	↑
Likviditātes seguma rādītājs ² , % (LSR)	309.5 (295.0) ¹	266.9	↓

- 2018. gada februārī FINCEN publicētais ziņojums³ par ABLV Bank AS, tam sekojošā bankas darbības ierobežošana⁴ un Eiropas Centrālās bankas (ECB) lēmums⁵ par bankas licences anulēšanu, pārskata gadā būtiski ietekmēja banku sektora darbības rādītājus.** Ņemot vērā ABLV Bank AS darbības ierobežošanas un licences anulēšanas ietekmi, pārskata gada laikā sektorā kopumā aktīvu apmērs samazinājās par 20.7%, nebanku noguldījumi un kredītportfelis – attiecīgi par 19.6% un 5.6%. Ņemot vērā, ka minētās kredītiestādes tirgus daļa banku sektora aktīvos 2017. gada beigās pārsniedza 10%, tās licences anulēšanai bija būtiska ietekme uz banku sektora darbības rādītājiem. Tādējādi, lai objektīvāk vērtētu aktīvo banku darbību 2018. gadā, turpmāk analīze ir veikta, izslēdzot minētās kredītiestādes ietekmi.
- Pārskata gada pirmajā pusē bankas ievērojami aktīvāk īstenoja risku mazināšanas pasākumus, atsakoties no sadarbības ar augsta riska klientiem, tādējādi būtiski ietekmējot nebanku klientu noguldījumu apmēru banku sektorā kopumā – pārskata gada laikā tas samazinājās par 1.3 mljrd. eiro jeb 7.2%. Ārvalstu klientu noguldījumu sarukums Latvijas banku sektorā bija vērojams jau kopš 2015. gada, tomēr pārskata gadā banku īstenoto pasākumu rezultātā process būtiski paātrinājās un gada laikā kopumā ārvalstu klientu noguldījumu atlikums samazinājās par 37.4% jeb 2.4 mljrd. eiro (t.sk. no ES valstīm – par 0.7 mljrd. eiro, bet ne-ES valstīm – par 1.7 mljrd. eiro). Ārvalstu noguldījumu sarukumu daļēji kompensēja stabils iekšzemes klientu noguldījumu pieaugums (gada laikā par 869 milj. eiro jeb 7.2%), kas bija vērojams līdz ar labvēlīgu Latvijas ekonomisko attīstību. Gada otrajā pusē stabilizējās arī ārvalstu klientu noguldījumu apmērs, galvenokārt pieaugot ES valstu klientu noguldījumiem, kamēr pārējo valstu klientu noguldījumi turpināja samazināties. Tādējādi vērojama atsevišķu banku īstenoto stratēģiju maiņa, paredzot turpmāku virzību uz noguldījumu piesaisti no ES valstu klientiem. Pretēju iekšzemes un ārvalstu noguldījumu tendenču rezultātā būtiski mainījās arī noguldījumu ģeogrāfiskā struktūra (pēc klienta reģistrācijas valsts) un iekšzemes noguldījumu īpatsvars pārskata gada beigās sasniedza 76.4%, ES valstu klientu – 13.7%, savukārt pārējo valstu – 9.9% (2017. gada beigās attiecīgi - 57.3%, 17.9% un 24.8%).**

¹ Izslēdzot ABLV Bank AS ietekmi

² Rādītāji aprēķināti saskaņā ar *The EBA methodological guide*
<https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1380571/Revised+EBA+Methodological+Guide+-+Risk+Indicators+and+DRAT> Rādītājs Nebanku klientu ienākumus nenesošo kredītu īpatsvars ir modificēts AQT_3.2. rādītājs, izslēdzot prasības pret centrālo banku un kredītiestādēm

³ 2018. gada 13. februārī ASV Valsts kases Finanšu noziegumu apkarošanas tīkls (FinCEN) publicēja priekšlikumu atzīt ABLV Bank par iestādi, kas rada būtiskus noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas riskus, un noteikt ierobežojumus darījumiem ar šo banku

⁴ 2018. gada 24. februārī ar ECB lēmumu banka tika atzīta par tādu finanšu iestādi, kas ir nonākusi vai nonāks finanšu grūtībās. 2018. gada 12. jūnijā FKTK pieņēma lēmumu atļaut minētai bankai sākt 26. februārī bankas akcionāru pieteikto pašlikvidācijas procesu

⁵ 2018. gada 11. jūlijā ECB pieņēma lēmumu par bankas licences anulēšanu

- **Kopējais Latvijas banku sektora aktīvu apmērs turpināja samazināties.** Lai segtu ārvalstu noguldījumu atlikumu sarukumu, bankas attiecīgi samazināja likvīdos aktīvus – gan ieguldījumus vērtspapīros (par 1.6 mljrd. eiro jeb 23.5%), gan naudas līdzekļu atlikumus centrālajā bankā un citās kredītiestādēs (par 1.6 mljrd. eiro jeb 20.9%). Līdz ar to banku sektora kopējais aktīvu apmērs gada laikā saruka par 2.1 mljrd. jeb 8.5%. Savukārt gada pēdējā ceturksnī, pieaugot klientu noguldījumu atlikumiem, auga arī kopējie aktīvi (par 4%), no klientiem piesaistītos līdzekļus galvenokārt izvietojot turēšanai centrālajā bankā (+19.3%), kā arī par 9.2% palielinot ieguldījumus vērtspapīros.
- **Pārskata gada laikā bija vērojams stabils iekšzemes nebanku klientu kredītportfeļa apjoma pieaugums** – to noteica augošie apmēri ne tikai nefinanšu sabiedrību (par 3%), bet arī māsaimniecību kreditēšanā (par 1.5%). Aktīvāka kreditēšana bija vērojama gan būvniecības, enerģētikas un vairumtirdzniecības nozarēs, kur ievērojamu pienesumu deva tirdzniecības centra *Akropole* būvniecība, gan patēriņa un mājokļu kredītu segmentos, kur lielu lomu joprojām saglabāja valsts atbalsta programma mājokļa iegādei. Savukārt ārvalstu nebanku klientu kredītportfeļa atlikums gada laikā saruka par 5.1%, tādējādi samazinot kopējā nebanku kredītportfeļa gada pieauguma tempu līdz 1.8%.
- **Ienākumus nenesošo kredītu (INK)⁶ īpatsvars nebanku kredītportfelī kopumā samazinājās, gada beigās sasniedzot 7.5%.** Kredītportfeļa kvalitātes uzlabojums bija vērojams ne tikai iekšzemes klientu (gan nefinanšu sabiedrību, gan māsaimniecību), bet arī ārvalstu klientu segmentā (pārskata gada pēdējā ceturksnī saruka gan INK apjoms, gan INK īpatsvars), gada beigās sasniedzot iekšzemes nefinanšu sabiedrību kredītportfelī 6.3%, iekšzemes māsaimniecību kredītportfelī – 4.5%, savukārt ārvalstu klientu portfelī – 20% (2017. gada beigās attiecīgi – 8.0%, 4.9% un 21%).
- **Uzkrājumu attiecība pret INK gada laikā nav būtiski mainījies un decembra beigās bija 32.3%,** kas bija augstāk nekā pārējā Ziemeļvalstu reģionā (2018. gada 3. ceturksnī attiecīgi EE – 26%, LT – 26.5%, FI – 24.4%, SE – 27.4% un DK – 27.7%), bet arvien zem ES vidējā rādītāja (45.7%). Uzkrājumu attiecība pret INK joprojām saglabājās mūsu reģionam atbilstošā riska līmenī, ko apstiprina gan banku iekšējie uzkrājumu veidošanas modeļi (balstīti uz vēsturiskiem zaudējumu apmēriem), gan kredītu nodrošinājuma esamība un mājokļu cenu indeksa konstants pieaugums pēdējo gadu laikā, gan arī banku prakse nodrošinājuma pārņemšanā. Banku sektora INK struktūrā dominē šaubīgie kredīti (*unlikely to pay*), kuriem vēsturiski uzkrājumu pietiekamība atrodas zemākā līmenī, savukārt ilgstoši kavēto (virs 3 gadiem) kredītu uzkrājumu pietiekamība pārsniedz ECB un FKTK minimālās uzraudzības prasības.
- **2018. gadā banku sektors kopumā darbojās ar peļņu 289 milj. eiro apmērā un kapitāla atdeves rādītājs (ROE) decembra beigās sasniedza 9.8%.** Kopumā banku pelnītspēja uzlabojās un vairums banku darbojās ar peļņu, t.sk. deviņām bankām ROE bija robežās no 8.1% līdz 18.7%, tādējādi pārsniedzot ES vidējo līmeni (7.2%), savukārt trīs uz ārvalstu klientiem orientētas bankas pārskata gadu beidza ar zaudējumiem (to ROE bija robežās no -37.6% līdz -1.3%). Jāatzīmē, ka pozitīva ietekme uz banku sektora kopējo peļņas pieaugumu pārskata gadā bija gan Latvijā īstenotajai nodokļu reformai, gan arī *Luminor* bankas izveidošanai ⁷.
- **Lai gan pelnītspējas tendenču attīstība banku sektorā kopumā bija pozitīva, tomēr atšķirības bija vērojamas starp bankām, kuras orientējās uz iekšzemes klientu apkalpošanu un pārējām bankām.** Uz iekšzemes klientu apkalpošanu orientēto banku pelnītspējas rādītāji pārskata gadā atspoguļoja labvēlīgo ekonomisko attīstību valstī – aktīvāku atsevišķu segmentu kreditēšanu un kredītu kvalitātes uzlabošanu, kas savukārt noteica attiecīgu procentu ienākumu kāpumu, kā arī arvien mazākus izdevumus nedrošajiem parādiem. Savukārt īstenotie riska mazināšanas pasākumi un biznesa apjomu sarukums noteica uz ārvalstu klientu apkalpošanu orientēto banku pamatdarbības ienākumu pakāpenisku samazināšanos, iezīmējot ar biznesa modeli saistīto risku materializēšanos. Lai gan pārskata gadā pamatdarbības ienākumu sarukumu pilnībā kompensēja ievērojami mazāki izdevumi uzkrājumiem un administratīvo izmaksu optimizācija, nosakot šo banku kopējās peļņas pieaugumu un kapitāla atdeves rādītāju uzlabošanu, šo faktoru ietekme uz tālāku peļņas pieaugumu nav ilgtspējīga.

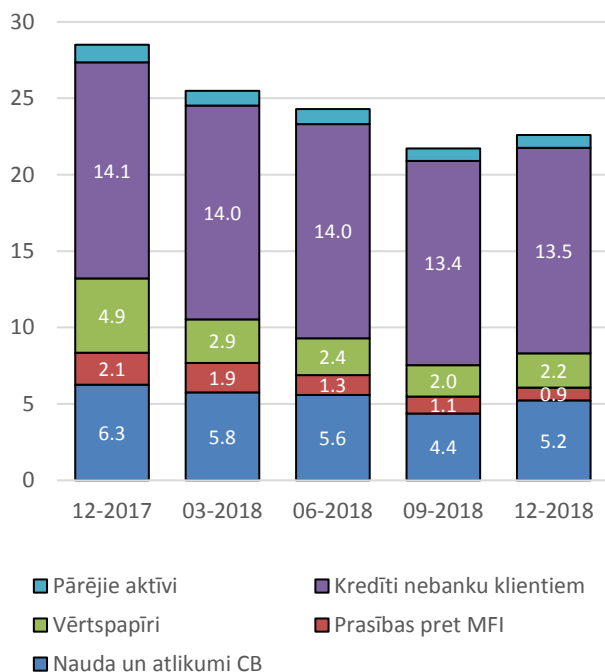
⁶ Kredīti, kuru termiņa kavējums pārsniedz 90 dienas un kredīti, kuru termiņš nav kavēts vai kavēts ≤90 dienas, bet ir pazīme par aizņēmēja nespēju pilnā apmērā segt savas saistības (t.i. šaubīgie kredīti).

⁷ Nodokļu reforma paredz, ka vairs nav jāveic UIN avansa maksājumi; *Luminor* bankas datus par 2017. gadu nav iekļauti dati par *Nordea* bankas Latvijas filiāles peļņu līdz apvienošanai gada pēdējā ceturksnī.

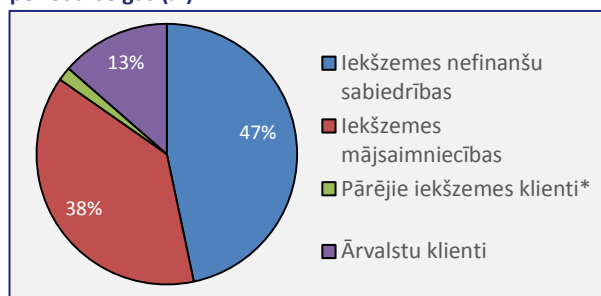
- Izdevumu attiecības pret ienākumiem rādītājs (CIR) pārskata gada laikā pasliktinājās.** Būtiski sarūkot procentu ienākumus nesošo aktīvu apmēram (galvenokārt, parāda vērtspapīru un ārvalstu klientiem izsniegto kredītu), gada laikā attiecīgi samazinājās arī galvenais banku ienākumu postenis - tīrie procentu ienākumi (par 6.6%). Ievērojami zemāka bija arī tīrā peļņa no darījumiem ar finanšu instrumentiem un valūtas kursu starpības, savukārt tīrie komisijas naudas ienākumi pārskata gada laikā nedaudz pieauga (par 1.1%). Tādējādi gada laikā kopumā pamatdarbības ienākumi saruka straujāk nekā administratīvie izdevumi (attiecīgi par 7.2% un 1.1%) un CIR pasliktinājās, decembra beigās sasniedzot 62% (ES vidēji – 63.2%).
- 2018. gadā būtiski uzlabojās banku kapitāla rādītāji.** Banku aktīvu apmēra sarukuma un struktūras izmaiņu ietekmē sektora kopējais riska svērto aktīvu apmērs samazinājās par 843 milj. eiro jeb 5.7%, tādējādi pozitīvi ietekmējot banku kapitāla rādītājus – kopējais kapitāla rādītājs pieauga no 21% līdz 21.7%, bet pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs (CET1) – no 19% līdz 19.7%. Savukārt dividendu izmaksa atsevišķās uz iekšzemes klientiem orientētajās bankās, kā arī aktīvu un attiecīgi riska svērto aktīvu pieaugums gada pēdējā ceturksnī noteica nelielu banku kapitāla rādītāju pazeminājumu (KKR – no 22.0% līdz 21.7%, CET1 – no 19.9% līdz 19.7%). Kopumā Latvijas banku sektora kapitāla rādītāji joprojām bija augstāki kā ES vidēji (KKR – 19%, CET1 – 14.7%), nodrošinot pietiekošas rezerves iespējamo zaudējumu segšanai.
- Noguldījumu atlikuma sarukums nav būtiski ietekmējis banku spēju uzturēt pietiekamu likvīdo aktīvu apjomu un joprojām augstā līmenī saglabāt bankām saistošo Eiropas Savienībā harmonizēto likviditātes seguma rādītāju (LSR).** Banku sektora vidējais LSR gada beigās sasniedza 267% (individuālām bankām tas bija robežās no 142% līdz 1290%), tādējādi gandrīz trīskārt pārsniedzot minimālo prasību (kopš 2018. gada 1. janvāra LSR minimālā prasība ir noteikta 100% apmērā).

Bilances struktūra un izmaiņas

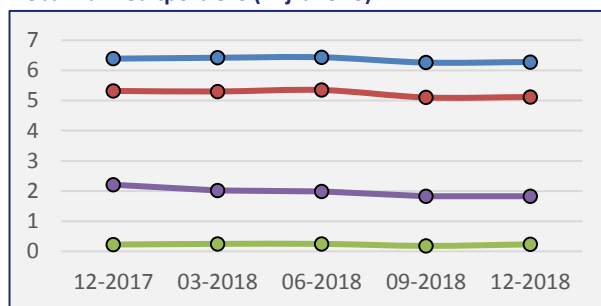
Aktīvu struktūra, mljrd. eiro

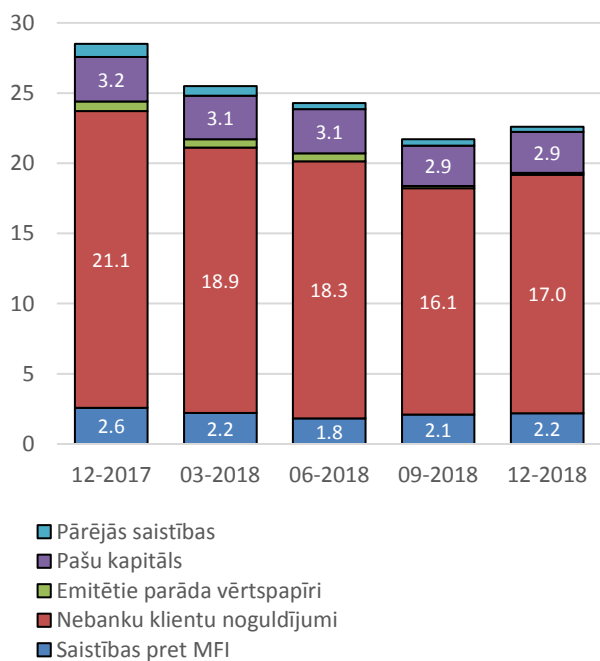
Nebanku kredītportfeļa struktūra pārskata perioda beigās (%)

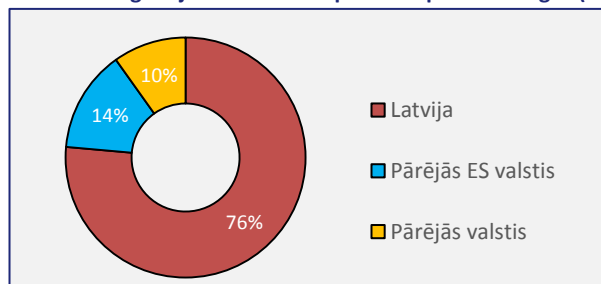
Nebanku kredītportfelis (mljrd. eiro)

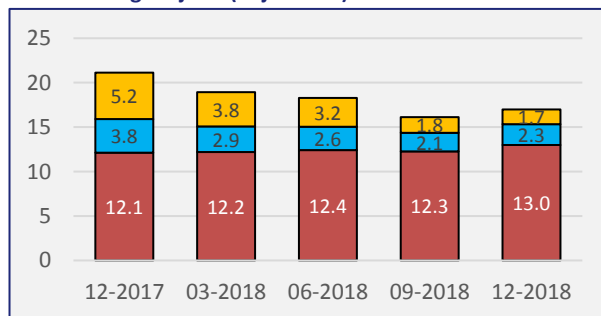
Pasīvu struktūra, mljrd. eiro

Nebanku noguldījumu struktūra pārskata perioda beigās (%)

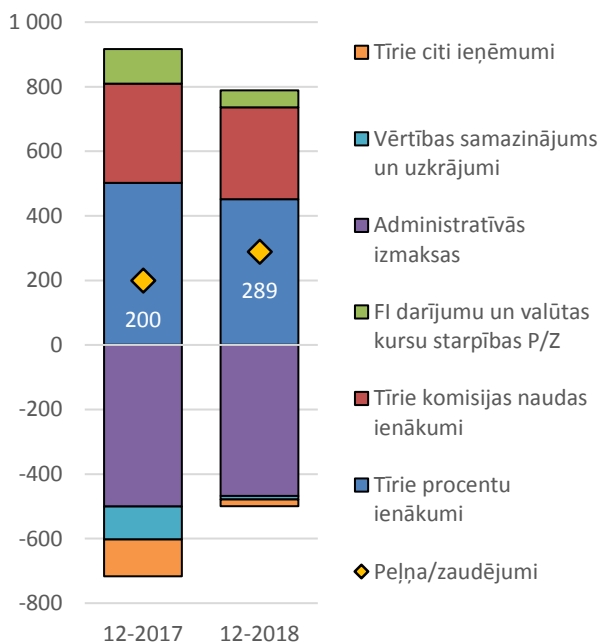
Nebanku noguldījumi (mljrd. eiro)

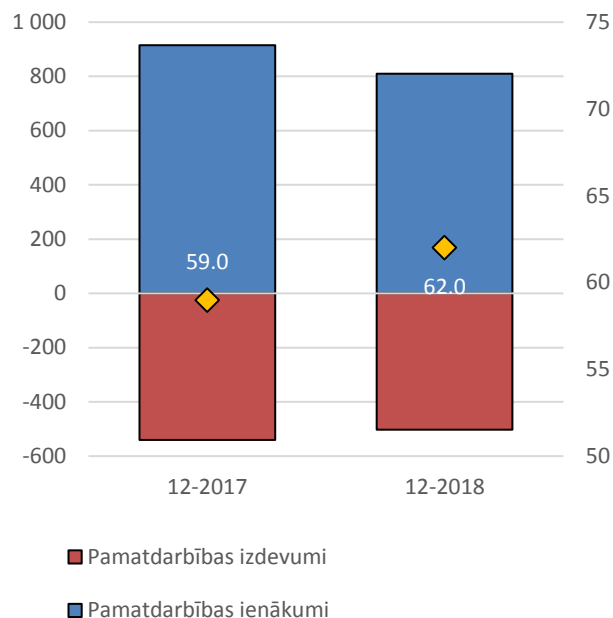
*Centrālā valdība un finanšu sabiedrības

Pelnītspēja

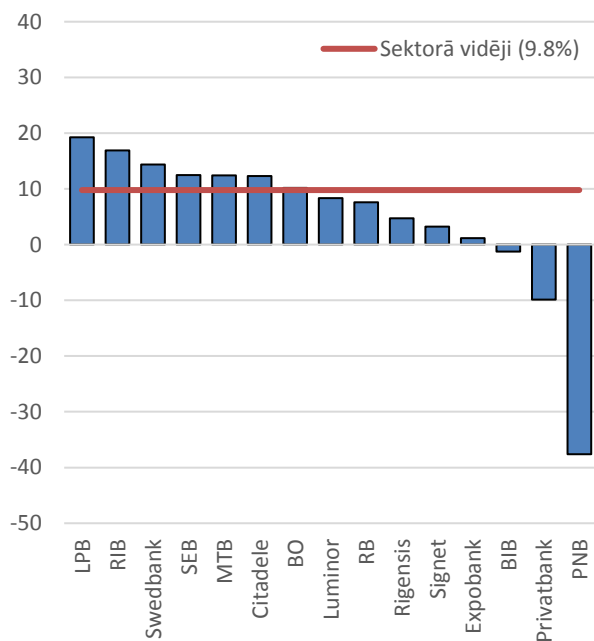
Peļņas struktūra, milj. eiro

Izdevumu un ienākumu attiecības rādītājs (CIR), %

ROE rādītāji pārskata periodā*, %

Kapitāla atdeves rādītājs (ROE), %

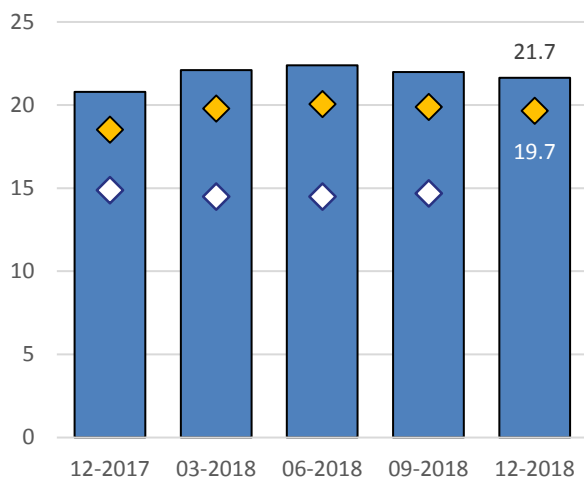

*Datu avots: Banku publiskie ceturkšņa pārskati

**Datu avots: EBA Risk Dashboard 2018 Q3

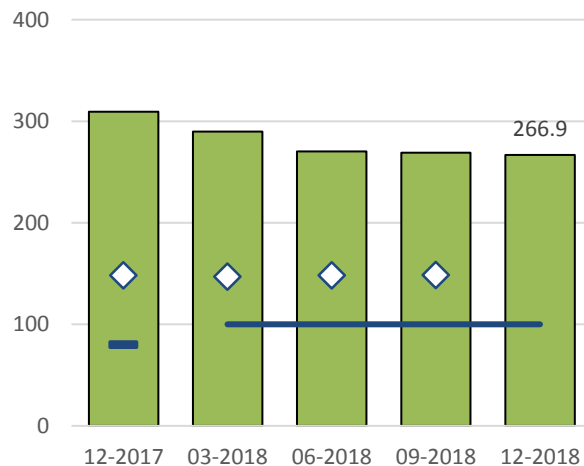
Kapitāla pietiekamība un likviditāte

Kapitāla rādītāji, %

- Kopējais kapitāla rādītājs (%)
- ◆ Pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs (%)
- ◇ Pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs vidēji ES (%)*

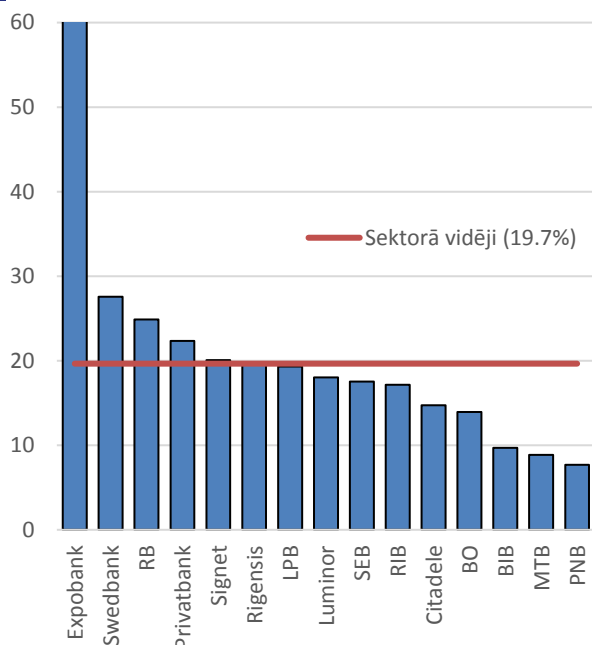
Likviditātes seguma rādītājs (LSR), %

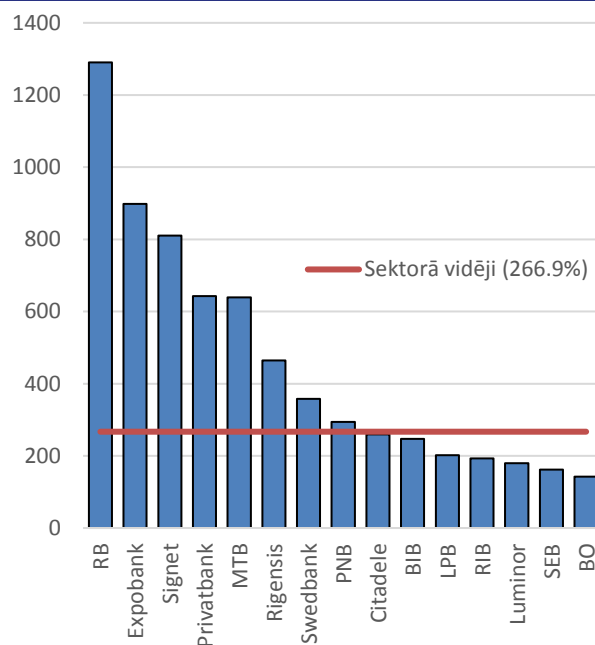
- Minimālā prasība
- ◇ ES vidēji*

*Datu avots: EBA Risk Dashboard 2018 Q3

CET1 rādītāji pārskata perioda beigās**, %

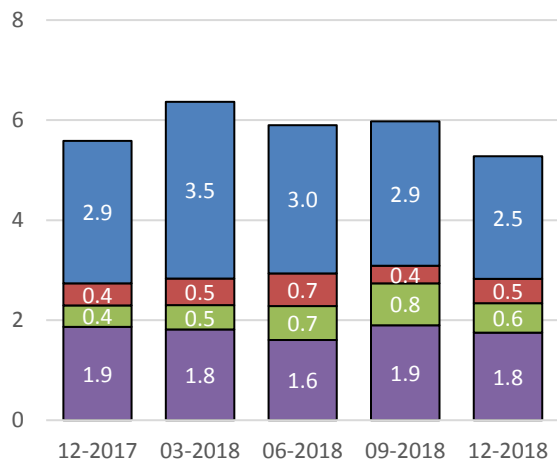
LSR rādītāji pārskata perioda beigās**, %

**Datu avots: Banku publiskie ceturkšņa pārskati

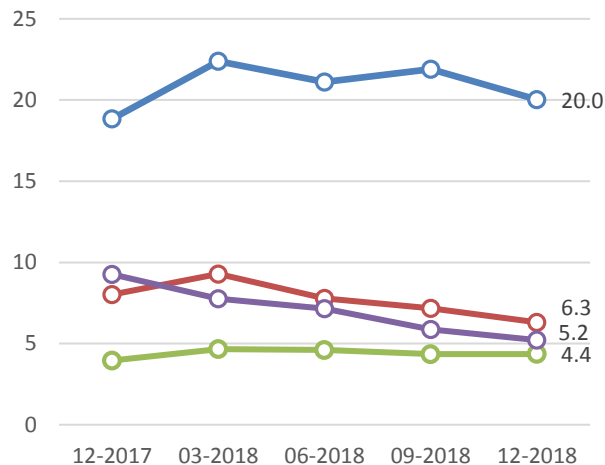
Kreditportfeļa kvalitāte

INK struktūra, %

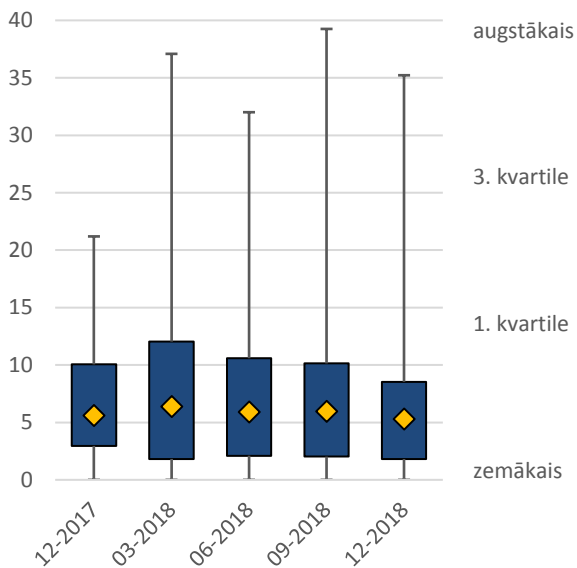
- Šaubīgie (unlikely to pay)
- 90-180 dienas kavētie
- 180 dienas - 1 gads kavētie
- Virs 1 gada kavētie

INK (attiecīgajā segmentā, %)

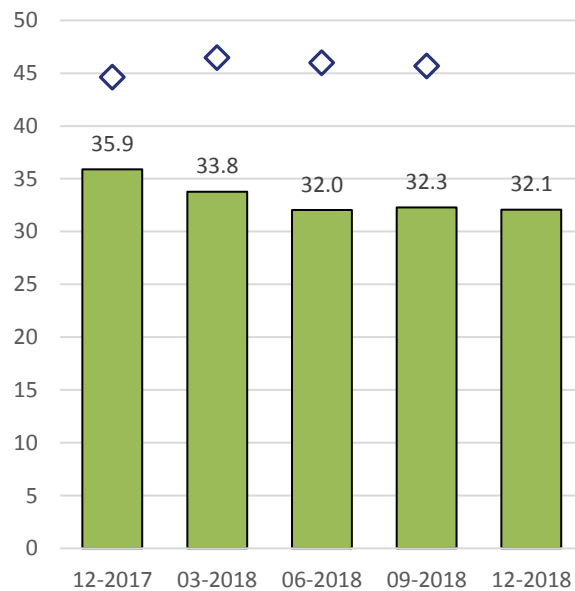
- Ārvalstu nebanku klienti
- Iekšzemes nefinanšu uzņēmumi
- Iekšzemes mājsaimniecības mājokļa iegādei
- Iekšzemes mājsaimniecības pārējie

INK īpatsvara izkliede, %

◆ Vidēji sektorā

Uzkrājumu* attiecība pret INK, %

◆ ES vidēji**

*Uzkrājumi ienākumus nenesošajiem kredītiem

**Datu avots: EBA Risk Dashboard 2018 Q3

KOOPERATĪVĀS KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBAS

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2017	2018	Izmaiņas
Tirgus dalībnieku skaits	33	34	↑
Tirgus koncentrācija ⁸ , %	84.4	84.4	-
Aktīvu gada pieauguma temps, %	7.4	7.9	↑
Noguldījumu gada pieauguma temps, %	6.4	6.8	↑
Kredītu gada pieauguma temps, %	14.0	6.0	↓
Ienākumus nenesošo kredītu īpatsvars (INK) ⁹ , %	4.4	13.5	↑
Kapitāla atdeve (ROE), %	5.8	11.7	↑
Kapitāla pietiekamības rādītājs (%)	22.5	22.7	↑
Pārskata perioda peļņa/zaudējumi (tūkst. eiro)	347	792	↑

- **2018. gada pēdējā ceturksnī tika izsniegtas licences krājaizdevu sabiedrību darbībai "METSEPOLE" un "Savstarpējā KS"** – tās dibinātas pēc teritoriālā principa un saimniecisko darbību līdz pārskata gada beigām neuzsāka. Savukārt "Latvijas lauksaimnieku krājaizdevu sabiedrība" lēma par likvidāciju un tai tika anulēta licence krājaizdevu sabiedrības darbībai.
- **Kopējā aktīvu pieauguma tendence saglabājās stabila** – pārskata gada laikā kooperatīvo krājaizdevu sabiedrību kopējais aktīvu apmērs palielinājās par 7.9%, jeb 2.3 milj. eiro, decembra beigās sasniedzot 31.6 milj. eiro. Aktīvu pieaugumu galvenokārt nodrošināja biedru noguldījumi – to apmērs gada laikā palielinājās par 6.8% un decembra beigās sasniedza 22.3 milj. eiro, t.sk. vairums jeb ~88% bija mājsaimniecību noguldījumi. Biedru noguldījumi bija lielākais sabiedrību piesaistīto līdzekļu avots (99%).
- **Lēnāk nekā iepriekšējā gadā, tomēr biedriem izsniegto kredītu apmērs turpināja palielināties** – pārskata gada laikā tas pieauga par 1.3 milj. eiro jeb 6%, decembra beigās sasniedzot 23.6 milj. eiro. Kredītportfeļa pieaugumu veicināja patēriņa kredīvēšana un kredīti mājokļa iegādei, t.i. nozīmīgākie veidi kredītportfelī (attiecīgi 43.2% un 45.2% no kopējā kredītportfeļa). Ap 99% no kredītportfeļa bija izsniegti mājsaimniecībām.
- **Augstais tirgus koncentrācijas līmenis kooperatīvo krājaizdevu sabiedrību sektorā (trīs sabiedrības kopā veido gandrīz 85% no attiecīgā tirgus segmenta) rada situācijas, kad atsevišķu tirgus dalībnieku darbība būtiski ietekmē visa sektora darbības rādītājus.** Pārskata gada sākumā vienai kooperatīvai krājaizdevu sabiedrībai veicot sava kredītportfeļa pārklasifikāciju, būtiska daļa no uzraugāmiem kredītiem tika pārklasificēti augstākas kvalitātes, t.i. standarta kredītu kategorijā, ievērojami uzlabojot kredītportfeļa kvalitātes rādītājus arī sektorā kopumā. Savukārt, cita kooperatīvā krājaizdevu sabiedrība pārskata gada vidū precizēja kvalitātes novērtēšanas metodiku savam strauji augošajam patēriņa kredītportfelim, tādējādi daļa no uzraugāmiem kredītiem tika pārklasificēti zemākas kategorijas kredītos (gan zemstandarta, gan zaudētos) un būtiski auga INK īpatsvars arī sektora kopējā kredītportfelī. Tādēļ, lai arī gada laikā būtiski pieauga standarta kredītu īpatsvars kopējā sektora kredītportfelī (no 57.6% līdz 76.8%), tomēr INK kredītu īpatsvara straujais pieaugums (no 4.4% līdz 13.5%) neliecina par būtisku kredītportfeļa kvalitātes uzlabojumu sektorā kopumā. Nedrošiem parādiem izveidoto uzkrājumu apmērs gada beigās veidoja 6.3% no krājaizdevu sabiedrību kopējā kredītportfeļa (jeb 46.9% no INK).
- **Kooperatīvās krājaizdevu sabiedrības pārskata gada laikā kopumā nopelnīja 792 tūkst. eiro, kapitāla atdeves rādītājam (ROE) decembra beigās sasniedzot 11.7%.** Ar peļņu strādāja lielākā daļa krājaizdevu sabiedrību un 24 (no kopumā 32) sabiedrības kopā nopelnīja 800 tūkst. eiro. Galvenais krājaizdevu sabiedrību ienākumu avots – tīrie procentu ienākumi, pārskata gada laikā gandrīz neizmainījās (saruka par 0.3%), tomēr pozitīva ietekme uz gūtās peļņas apmēru bija ne tikai

⁸ Trīs pēc aktīviem lielākās kooperatīvās krājaizdevu sabiedrības

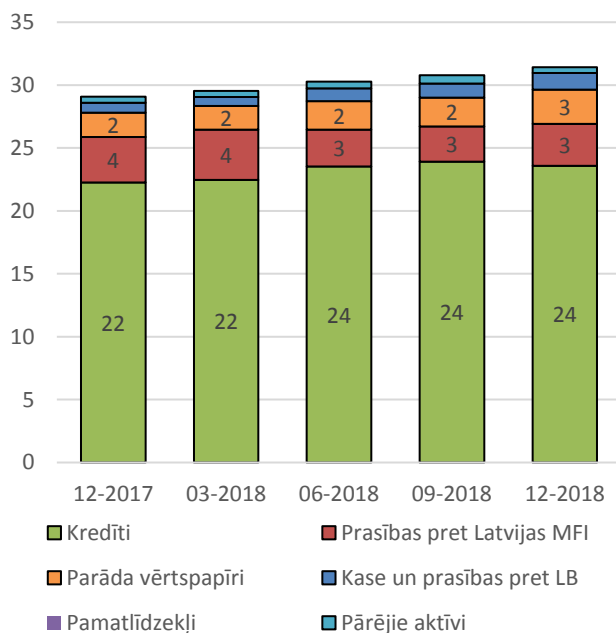
⁹ Zemstandarta, šaubīgie un zaudētie kredīti kopā.

uzkrājumu samazināšanas ienākumu būtiskam kāpumam (par 58.5%), bet auga arī tīrie komisijas naudas ienākumi (par 18%) un tīrie ienākumi no finanšu instrumentu darījumiem, galvenokārt no tirdzniecības ar ārvalstu valūtu (par 22.7%). Tajā pašā laikā nedaudz pieauga arī krājaizdevu sabiedrību nozīmīgākā izdevumu pozīcija, t.i. administratīvie izdevumi (par 3.8%).

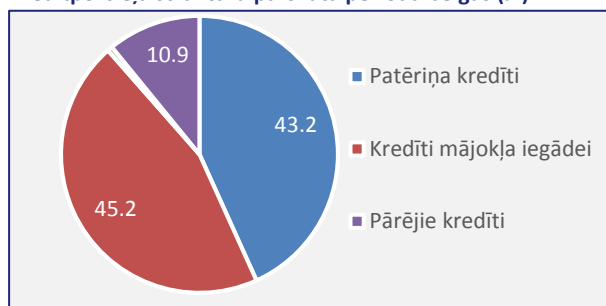
Visas darbojošās kooperatīvās krājaizdevu sabiedrības strādāja ar kapitāla pietiekamības rādītāju virs noteiktās minimālās kapitāla pietiekamības prasības (10%) un kopējā kooperatīvo krājaizdevu sabiedrību pašu kapitāla attiecība pret aktīvu un ārpusbilances posteņu kopsummu, t.i., kapitāla pietiekamības rādītājs decembra beigās bija 22.7%.

Balances struktūra un izmaiņas

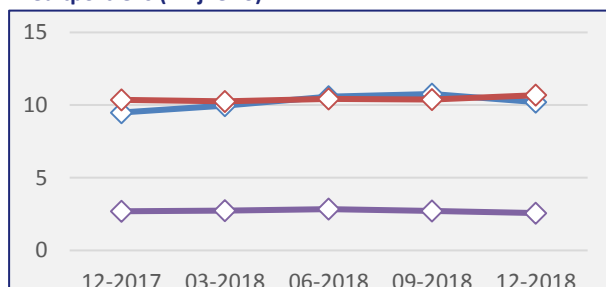
Aktīvu struktūra, milj. eiro

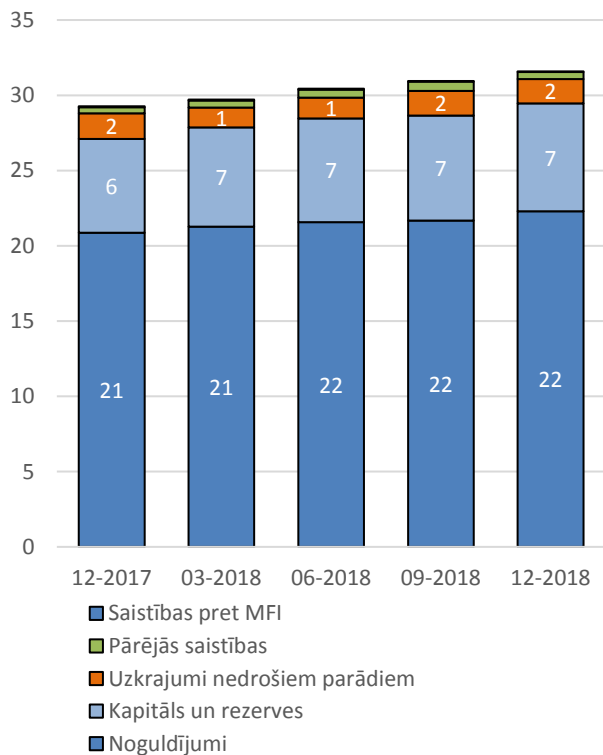
Kreditportfeļa struktūra pārskata perioda beigās (%)

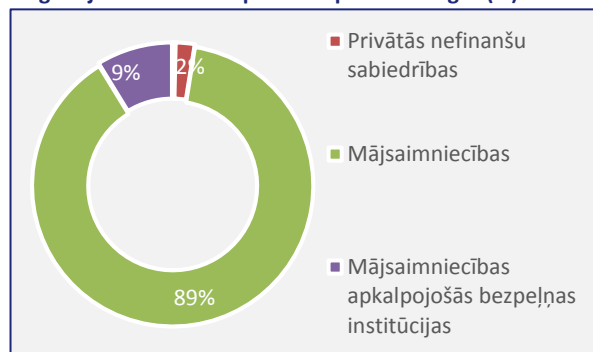
Kreditportfelis (milj. eiro)

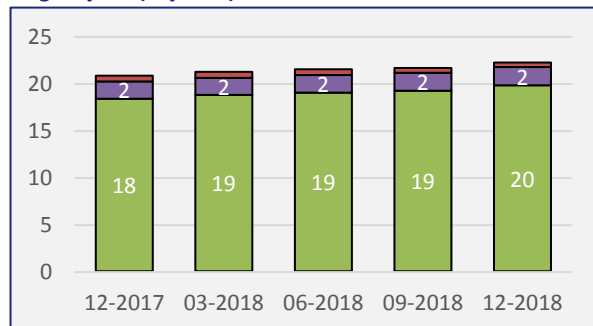
Pasīvu struktūra, milj. eiro

Noguldījumu struktūra pārskata perioda beigās (%)

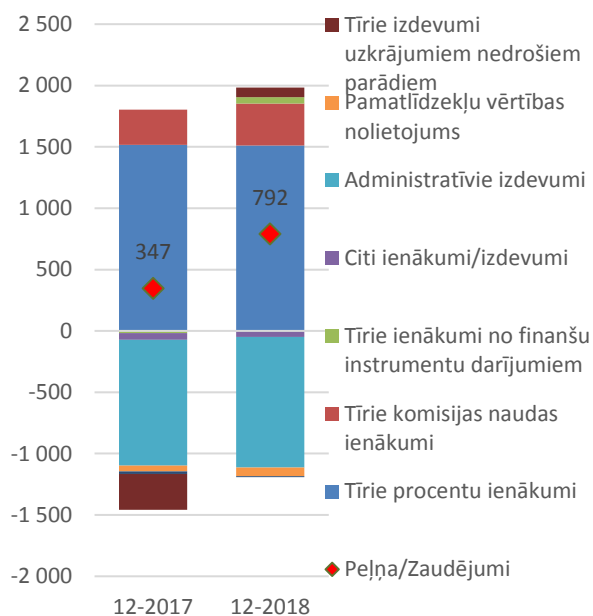

Noguldījumi (mij. eiro)

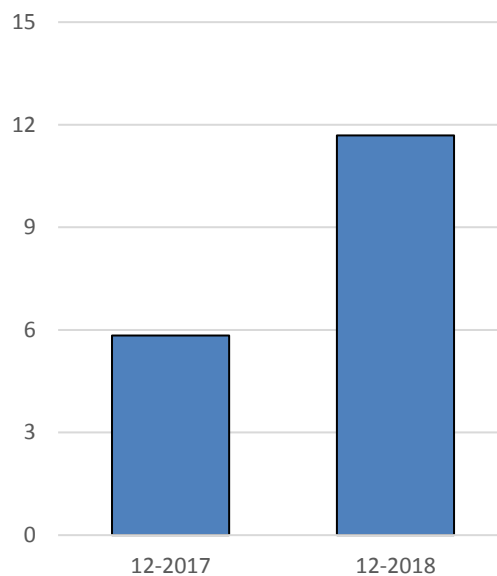

Pelnītspēja

Peļņas struktūra, tūkst. eiro

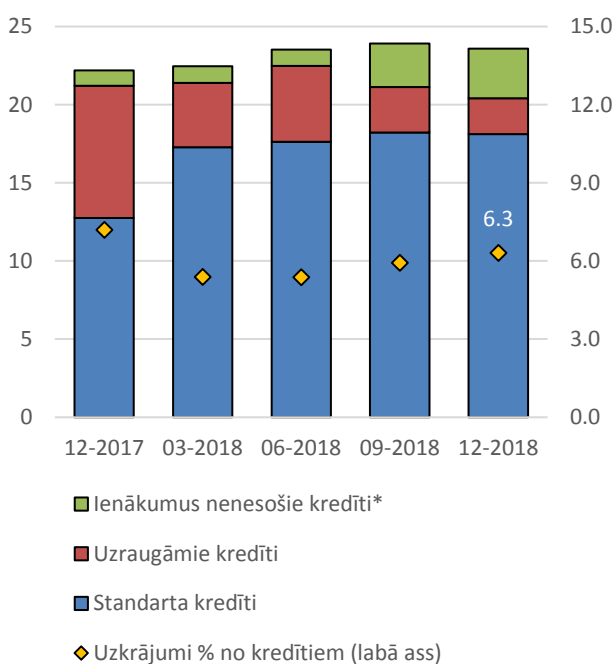

Kapitāla atdeves rādītājs (ROE), %

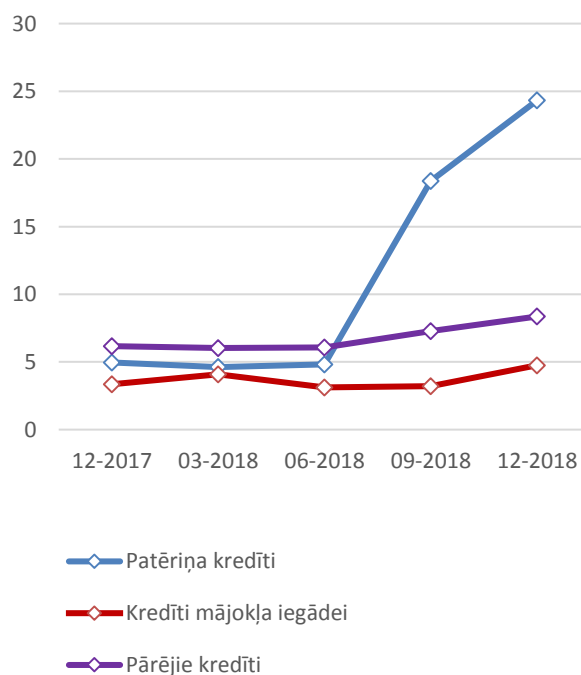

Kreditportfeļa kvalitāte

Kreditu kvalitātes struktūra, milj. eiro

Ienākumus nenesošie kredīti attiecīgajā segmentā, %**

*Zemstandarta, šaubīgie un zaudētie kredīti kopā

**Datu avots: Latvijas Bankas Kredītreģistrs

APDROŠINĀTĀJU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2017	2018	Izmaiņas
Tirgus dalībnieku skaits (sabiedrības un filiāles)	6+11	6+11	-
Parakstīto bruto prēmiju gada pieauguma temps, %	21.4	17.0	↓
Izmaksāto bruto atlīdzību gada pieauguma temps, %	15.8	12.2	↓
Pārskata perioda peļņa/zaudējumi (milj. eiro)	16.1	12.4	↓
Zaudējumu rādītājs, %	63.6	66.2	↑
Izdevumu rādītājs, %	32.1	30.4	↓
Kombinētais rādītājs, %	95.7	96.7	↑
Ieguldījumu atdeve, %	1.6	0.4	↓
Maksāspējas kapitāla prasības izpildes rādītājs, %	132	129	↓

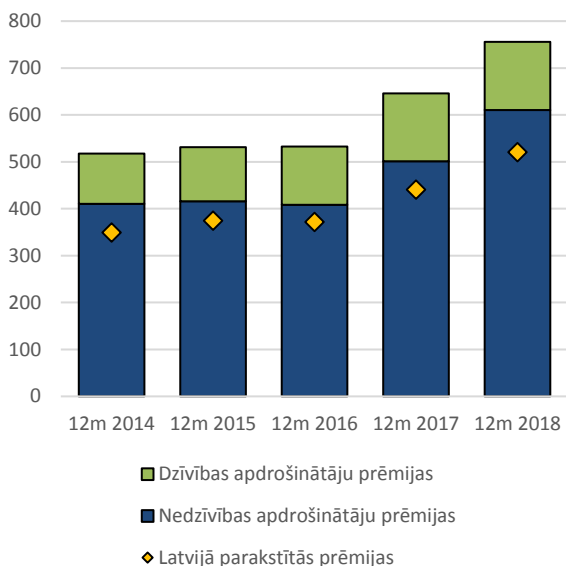
- **2018. gadā apdrošinātāju¹⁰ parakstīto bruto prēmiju apmēra pieauguma temps saglabāja strauju kāpumu un Latvijā parakstītās prēmijas uz vienu iedzīvotāju sasniedza vēsturiski lielāko līmeni - 271 eiro.** Kopējais parakstīto bruto prēmiju apmērs pārskata gada laikā pieauga par 17%, sasniedzot 758 milj. eiro. Apdrošināšanas tirgus attīstību kopumā nodrošināja gan Latvijas ekonomikas augšupeja (Latvijā parakstītās prēmija veidoja lielāko daļu - 68.8%, gada pieauguma temps sasniedza 18.1%), gan apdrošinātāju aktīva darbība citās Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalstīs (galvenokārt Igaunijā un Lietuvā).
- **Kopējā parakstīto prēmiju portfeli dominēja prēmijas par transporta apdrošināšanu** (sauszemes transporta apdrošināšana, sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana un OCTAA) sasniedzot 50,4% jeb 381 milj. eiro, t.sk. gandrīz visas sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas prēmijas tika parakstītas citās EEZ dalībvalstīs. Savukārt Latvijā nozīmīgākie apdrošināšanas veidi bija dzīvības apdrošināšana (22.2%), OCTAA (21.3%) un veselības apdrošināšana (17.1%).
- **Pārskata gada laikā apdrošināšanas sabiedrības kopumā nopelnīja 12.4 milj. eiro, tomēr apdrošināšanas sabiedrību peļņspējas tendences bija atšķirīgas.** Tostarp, cenu pieaugums transporta apdrošināšanas veidos pozitīvi ietekmēja nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību gūto peļņu un tā sasniedza 16.9 milj. eiro. Savukārt, dzīvības apdrošināšanas sabiedrību negatīvo darbības rezultātu - zaudējumus 3.7 milj. eiro apmērā galvenokārt noteica pieaugušās atlīdzību izmaksas un darbības izdevumu kāpums.
- **Piekritušo atlīdzību prasību apjomam augot straujāk par nopelnīto prēmiju apmēru, nedaudz pasliktinājās kombinētais rādītājs, gada beigās sasniedzot 96.7%,** t.sk. individuālām apdrošināšanas sabiedrībām tas bija robežās no 92.3% līdz 103.9% (virs 100% norāda uz zaudējumiem no nedzīvības apdrošināšanas darbības, neietverot investīciju ienākumus).
- **Ieguldījumu atdeve kopumā saglabājās zema (0.4%)** un individuālām apdrošināšanas sabiedrībām tā bija robežās no -1.5% līdz 1.8%. Negatīvās finanšu tirgus svārstības būtiski ietekmēja dzīvības apdrošināšanas sabiedrību veiktos ieguldījumus finanšu instrumentos (akcijas, fondi) un šo sabiedrību ieguldījumu ienesīgums saglabājās negatīvs, savukārt visu nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību ieguldījumu ienesīgums bija pozitīvs.
- **Apdrošināšanas sabiedrību vidējais maksāspējas izpildes rādītājs¹¹ (129.2%) pārskata gada laikā saglabāja nelielu lejupslīdi,** un tomēr bija virs prasību minimuma (zemākā pieļaujamā rādītāja robeža ir 100%), tostarp dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām – 132.2% un nedzīvības apdrošināšanas sabiedrībām – 128.7%.

¹⁰ Apdrošināšanas sabiedrības un dalībvalstu apdrošināšanas sabiedrību filiāles

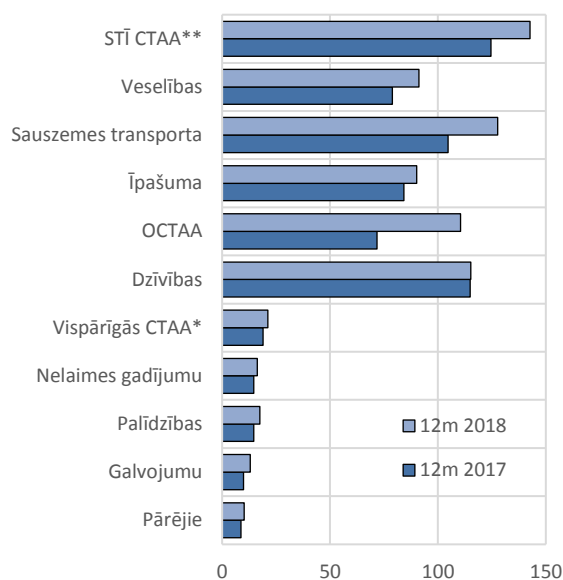
¹¹ Raksturo pašu kapitāla atbilstību uz risku novērtēšanu balstītai maksāspējas kapitāla prasībai

Parakstītās prēmijas

Apdrošinātāju parakstītās bruto prēmijas, milj. eiro

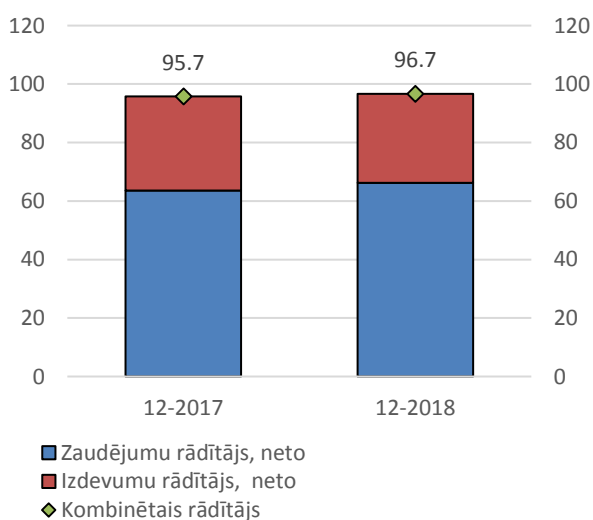
Apdrošinātāju parakstītās bruto prēmijas apdrošināšanas veidu dalījumā, milj. eiro

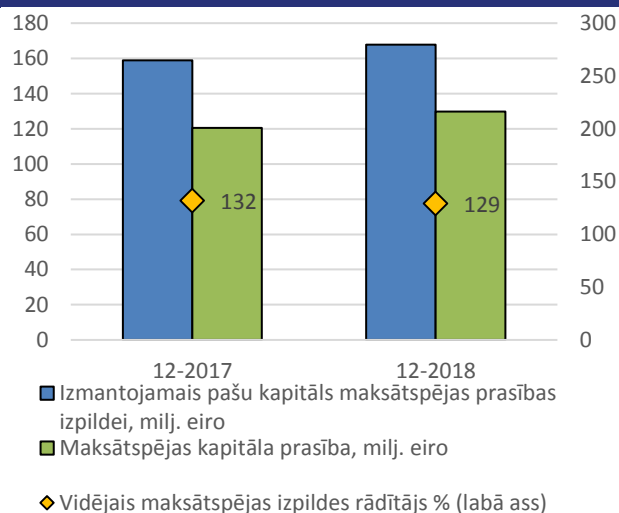
* Civiltiesiskās atbildības apdrošināšana **Sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana

Pelnītspēja un maksātspēja

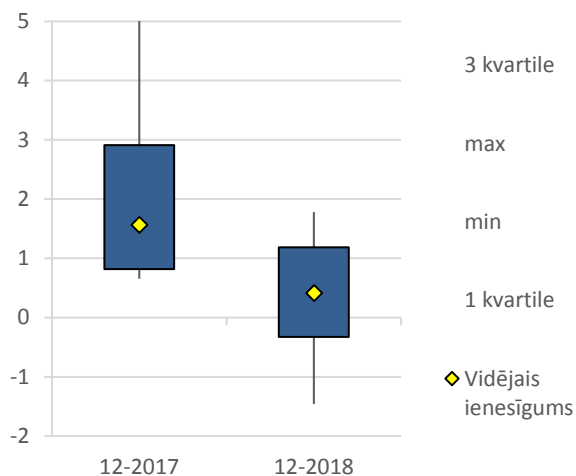
Nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību kombinētais rādītājs, %

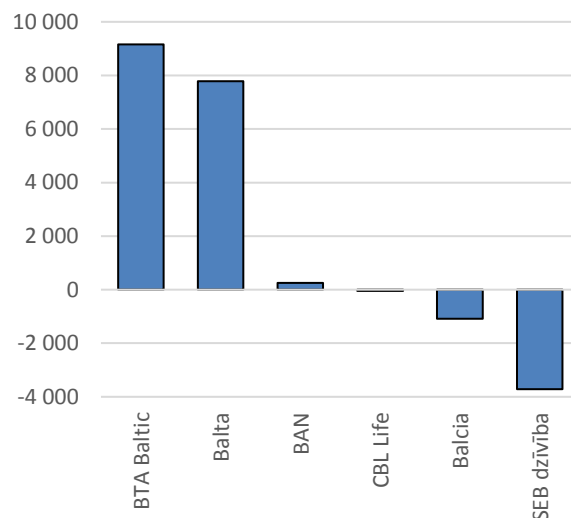
Apdrošināšanas sabiedrību maksātspējas rādītājs, %

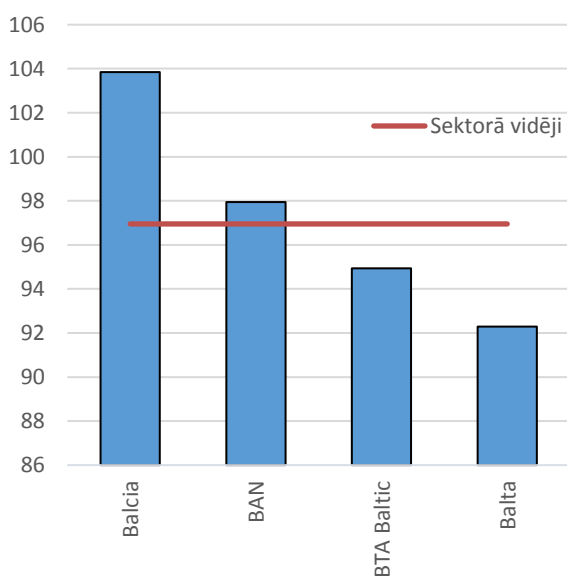
**Apdrošināšanas sabiedrību
ieguldījumu ienesīgums, %**

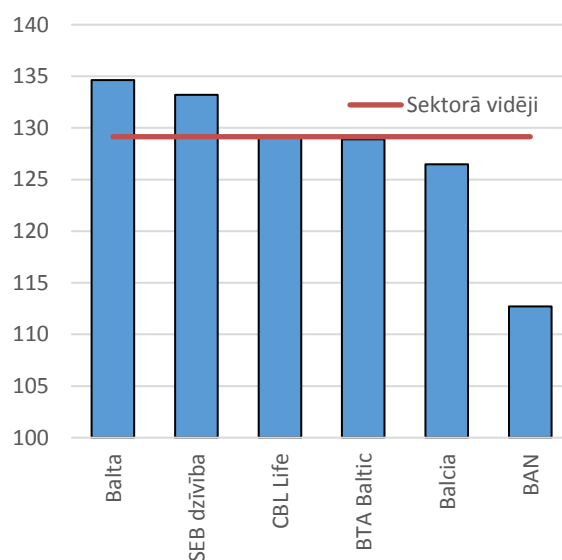
**Apdrošināšanas sabiedrību
peļņa/zaudējumi pārskata periodā, tūkst. eiro**

**Nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību
kombinētais rādītājs pārskata perioda beigās*, %**

**Apdrošināšanas sabiedrību maksātspējas rādītājs pārskata
perioda beigās*, %**

*Datu avots: Apdrošinātāju publiskie ceturkšņa pārskati

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU PĀRVALDĪŠANA

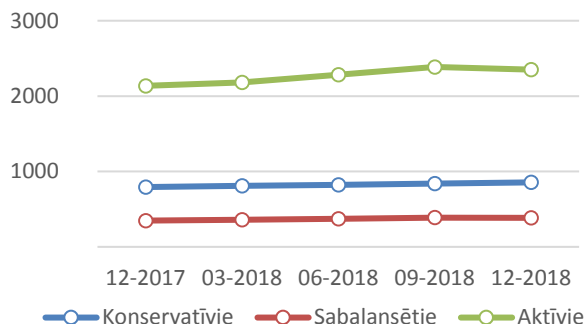
Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2017	2018	Izmaiņas
Līdzekļu pārvaldītāju skaits	9	8	↓
Ieguldījumu plānu skaits	23	29	↑
Dalībnieku skaits	1 278 135	1 288 992	↑
Neto aktīvi (mljrd. eiro)	3.28	3.59	↑
Ienesīgums kopš gada sākuma, %	3.2	-4.1	↓
Pārvaldīšanas izdevumi, %	1.39	0.62	↓

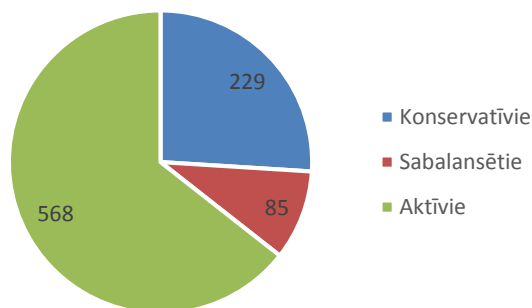
- 2018. gadā darbību uzsāka 8 jauni ieguldījumu plāni**, tādējādi ieguldītājiem tika piedāvātas plašākas ieguldījumu izvēles iespējas, kā arī jauns produkts, proti, ieguldījumu plāni ar dzīvescikla ieguldījumu stratēģiju, kas paši maina ieguldījumu stratēģiju atbilstoši klientu vecuma izmaiņām. Pārskata gadā apvienojās divi pensiju līdzekļu pārvaldītāji kā arī tika apvienoti atsevišķi ieguldījumu plāni ar līdzīgu ieguldījumu politiku.
- Turpināja pieaugt uzkrātais pensiju kapitāls**, decembra beigās sasniedzot 3.59 mljrd. eiro. Kopš gada sākuma ieguldījumu plānos uzkrātais pensiju kapitāls pieauga par 9.6% jeb 316.3 milj. eiro. No visām jaunajām iemaksām 64% tika veiktas aktīvajos plānos un 26% - konservatīvajos plānos.
- Visi ieguldījumu plāni pārskata gadā darbojās ar negatīvu ienesīgumu un to rezultāti atspoguļoja 2018. gada finanšu tirgus tendences.** Šis gads finanšu tirgos noslēdzās ar ievērojamu lejupslīdi, it īpaši lieli kritumi bija vērojami 2018. gada ceturtajā ceturksnī, kad Eiropas akciju indekss *STOXX Europe 600 Price Index EUR* zaudēja 11.9% no savas vērtības, ASV akciju indekss *S&P 500 Index* - 14% un pasaules akciju indekss *MXWD Index* - 13.1%. Šīs negatīvās tendences veicināja pieaugošās investoru bažas par ASV un Ķīnas tirdzniecības tarifu kariem, par globālās ekonomikas izaugsmi, kā arī nenoteiktība saistībā ar Lielbritānijas izstāšanos no Eiropas Savienības. Pārskata gadā konservatīvo plānu ienesīgums bija robežās no -2.8% līdz -0.4%, sabalansētajiem plāniem tas bija no -5.2% līdz -2.9%, savukārt aktīvajiem - no -10.8% līdz -2.5%.
- Līdz ar izmaiņām valsts fondēto pensiju likumā (stājās spēkā 01.01.2018. un noteica jaunus griestus attiecībā uz maksimālajām komisijas maksām), pārvaldnieki ievērojami samazināja ieguldījumu plānu pārvaldīšanas izdevumus** un tie salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu saruka aptuveni uz pusi - aktīvajiem plāniem no 1.6% līdz 0.7%, sabalansētajiem - no 1.3% līdz 0.7% un konservatīvajiem - no 0.9% līdz 0.5%.
- Ieguldījumu plānu ieguldījumu politika kopumā saglabājās konservatīva, tomēr gada laikā iezīmējās tendence vairāk ieguldīt finanšu instrumentos ar augstāku potenciālo ienesīgumu.** Saglabājoties zemo procentu likmju videi, kopējā ieguldījumu plānu portfelī samazinājās parāda vērtspapīru un prasību pret kredītiestādēm īpatsvars, savukārt pieauga ieguldījumu fondu apliecību īpatsvars, gada beigās sasniedzot 48.5% (t.sk. lielākā daļa jeb 53% fokusējās uz kapitāla vērtspapīriem). Otrs lielākais īpatsvars kopējā ieguldījumu portfelī bija parāda vērtspapīriem (42.2%). 77.6% no parāda vērtspapīriem bija ar investīciju līmeņa kredītreitingu (šādu vērtspapīru īpatsvaram ir tendence samazināties), savukārt lielākā daļa jeb divas trešdaļas no parāda vērtspapīriem bija valsts emitētie vai garantētie vērtspapīri, kuru īpatsvaram arī ir tendence samazināties.
- Latvijā veikto ieguldījumu īpatsvars joprojām samazinājās - jauni ieguldījumi pārsvarā tika veikti ārpus Latvijas.** Gada beigās Latvijā ieguldīto līdzekļu apmērs sasniedza 689.7 milj. eiro jeb 19.1% no kopējiem ieguldījumiem (t.sk. 348.6 milj. eiro bija ieguldīti valsts emitētajos vai garantētajos vērtspapīros, 70.9 milj. eiro - komercsabiedrību parāda vērtspapīros, 3.4 milj. eiro - akcijās, 36.3 milj. eiro - ieguldījumu fondos, 25.7 milj. eiro - Latvijas riska kapitāla tirgū, savukārt 204.2 milj. eiro bija izvietoti kredītiestādēs). No visiem ārvalstu ieguldījumiem 93% bija izvietoti Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstīs, t.sk. lielākā daļa Luksemburgā, Īrijā un Lietuvā.

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšana

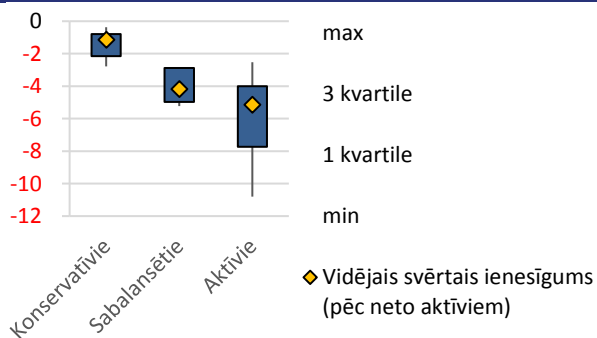
Neto aktīvi, milj. eiro

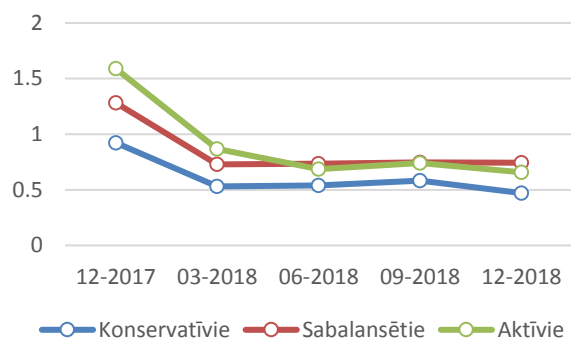
Iemaksas ieguldījumu plānos 2018. gadā, milj. eiro

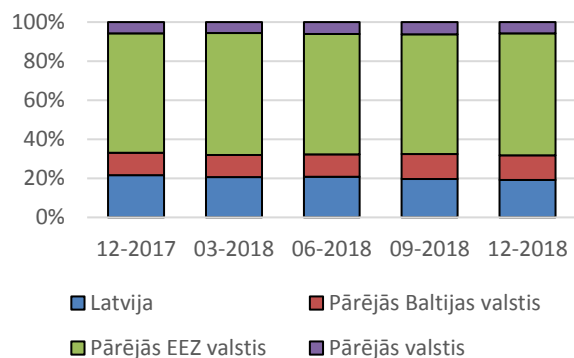
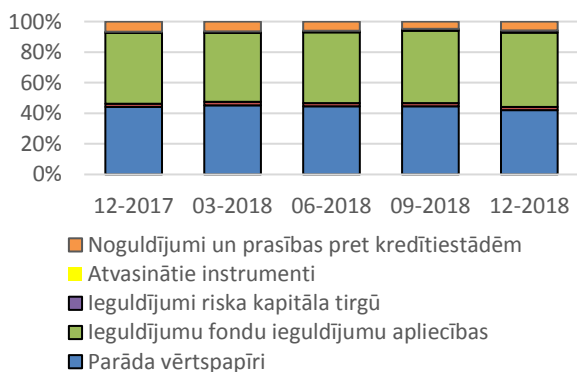
Ieguldījumu plānu ienesīgums kopš gada sākuma (%)

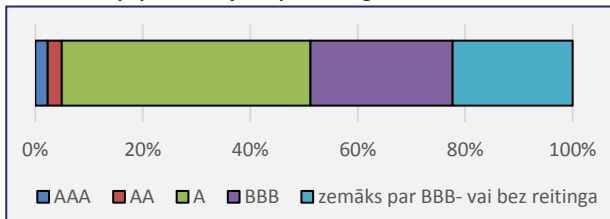
Pārvaldīšanas izdevumi (anualizēti, % no neto aktīviem)

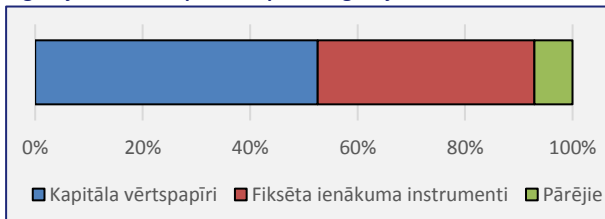
Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu** dalījumā (%)

Parāda vērtspapīru sadalījums pēc reitinga*

Ieguldījumu fondu apliecības pēc to ieguldījumu fokusa*

*31.12.2018, datu avots: Bloomberg

**pēc emitenta reģistrācijas valsts

PRIVĀTO PENSIJU FONDU DARBĪBA

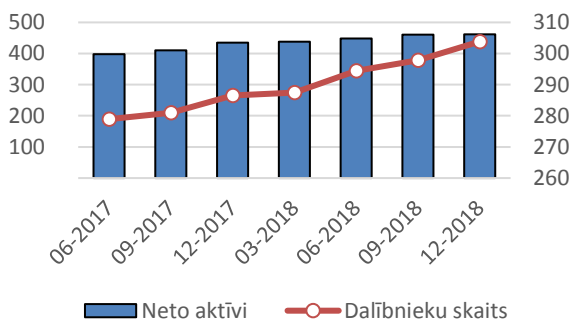
Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2017	2018	Izmaiņas
Pensiju fondu skaits	6	6	-
Pensiju plānu skaits	18	18	-
Dalībnieku skaits	286 507	303 849	↑
Neto aktīvi (milj. eiro)	434.5	461.3	↑
Ienesīgums kopš gada sākuma, %	3.1	-5.1	↓
Administrēšanas un pārvaldīšanas izdevumi, %	1.8	1.4	↓

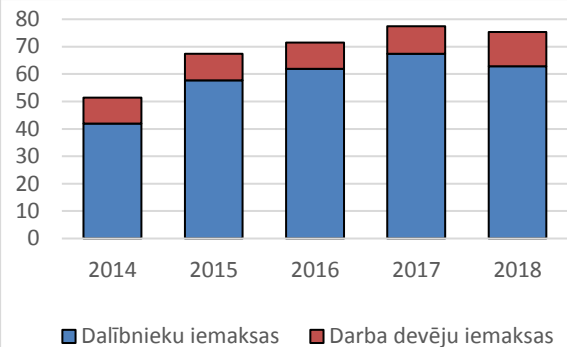
- Līdz ar straujāku ekonomikas izaugsmi darba devēji atsāka aktīvāk veikt iemaksas pensiju 3. līmenī, savukārt iedzīvotāju veikto iemaksu apmērs samazinājās.** Tas varētu būt saistīts ar izmaiņām likumdošanā, kas noteica jaunus griestus summām, no kurām iespējams atgūt nodokļu atmaksu. 2018. gada laikā pensiju plānos kopumā tika iemaksāti 77 milj. eiro, t.i. par 0.8% mazāk nekā iepriekšējā gadā. Dalībnieku iemaksas samazinājās par 6.8%, turpretī darba devēju iemaksas pieauga par 25%. Kopējais pensiju plānos uzkrātais kapitāls gada beigās sasniedza 461.3 milj. eiro, gada laikā pieaugot par 6.2%. Privāto pensiju plānu dalībnieku skaits turpināja pieaugt, gada beigās sasniedzot 31.1% no Latvijas ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem.
- Negatīvās tendences finanšu tirgos atspoguļojās arī pensiju plānu darbības rezultātos** un vidējais pensiju plānu ienesīgums 2018. gadā bija -5.1% (individuāliem plāniem robežās no -10.6% līdz +0.2%). Tie pensiju plāni, kuru ieguldījumu valūta ir ASV dolārs, uzrādīja mazāk negatīvus rezultātus.
- Lai saglabātu konkurētspēju, pārvaldnieki samazināja pārvaldīšanas izdevumus arī privātajiem pensiju plāniem,** lai gan likumdošanas izmaiņas, kas noteica jaunus griestus attiecībā uz maksimālajām komisijas maksām, attiecas tikai uz pensiju otrā līmeņa plāniem. Tādējādi administratīvo izdevumu un ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumu attiecība pret neto aktīviem gada laikā samazinājās no 1.8% līdz 1.4%, ko ietekmēja pārvaldīšanas izdevumu attiecības pret neto aktīviem samazinājums no 1.2% līdz 0.7%.
- Privāto pensiju plānu ieguldījumu struktūra gada laikā būtiski nemainījās, tomēr iezīmējās tendence vairāk ieguldīt finanšu instrumentos ar augstāku potenciālo ienesīgumu.** Vairāk kā pusi jeb 53.6% no pensiju plānu portfeļa veidoja ieguldījumu fondu apliecības (t.sk. 52 % fokusējās uz ieguldījumiem kapitāla vērtspapīros un 40.4% – uz ieguldījumiem fiksēta ienākuma instrumentos). Zemo procentu likmju vides ietekmē kopējā pensiju plānu ieguldījumu portfeli samazinājās prasību pret kredītiestādēm īpatsvars, pārskata perioda beigās sasniedzot 7.2%. Salīdzinājumā ar 2017. gada beigām nedaudz pieauga parāda vērtspapīru īpatsvars, gada beigās sasniedzot 37%. Parāda vērtspapīru struktūrā vērojamas tādas tendences kā komercsabiedrību emitēto parāda vērtspapīru īpatsvara pieaugums, kas gada beigās sasniedza 40.9% un parāda vērtspapīru ar investīciju līmeņa kredītreitingu īpatsvara samazinājums, proti, gada beigās 79.2% no parāda vērtspapīriem bija ar investīciju līmeņa kredītreitingu.
- Latvijā veikto ieguldījumu apmērs kopš gada sākuma samazinājās** par 6.6 milj. eiro, decembra beigās sasniedzot 87.8 milj. eiro, un pārskata perioda beigās šo ieguldījumu īpatsvars kopējā portfeli veidoja 19%. Ieguldījumi pārejās EEZ valstīs veidoja 78.8% no visiem ieguldījumiem.

Privāto pensiju fondu darbība

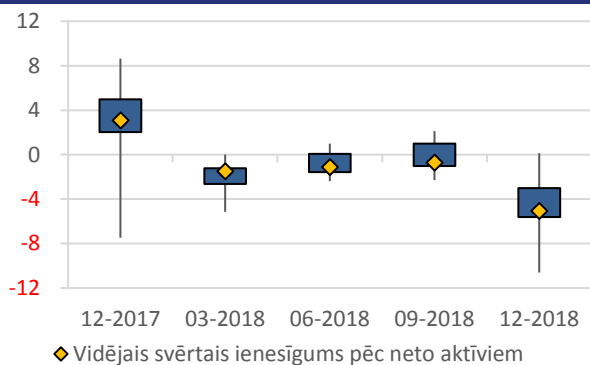
Neto aktīvi, milj. eiro

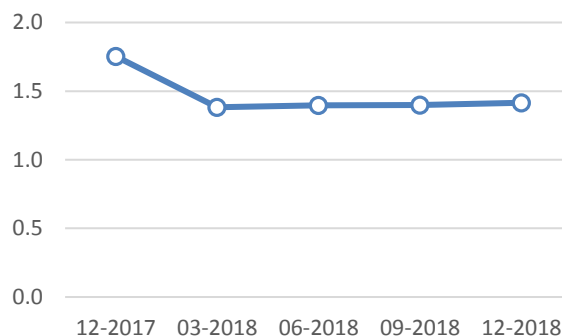
Iemaksas pensiju plānos, milj. eiro

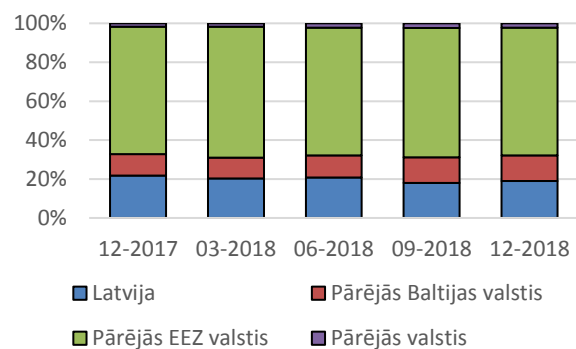
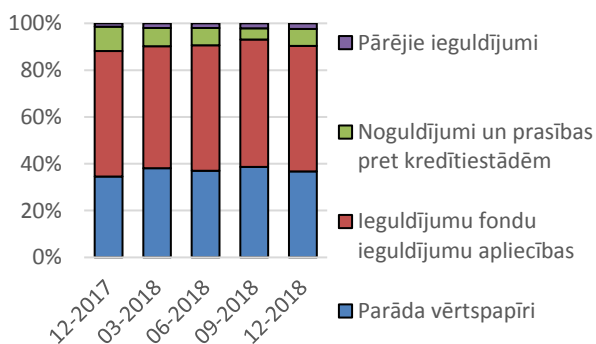
Pensiju plānu ienesīgums kopš gada sākuma (%)

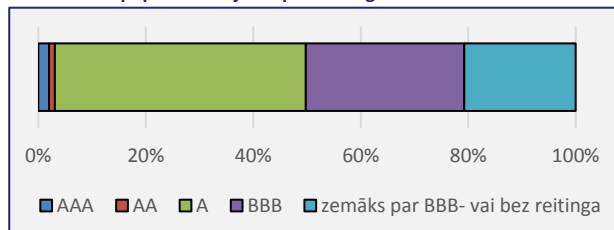
Administrēšanas un pārvaldīšanas izdevumi (anualizēti, % no neto aktīviem)

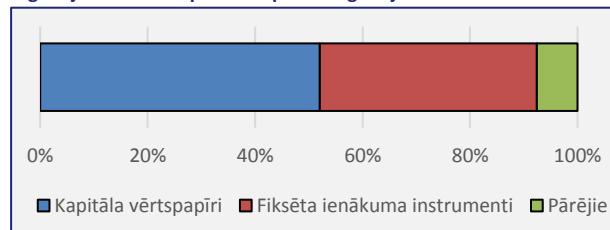
Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu** dalījumā (%)

Parāda vērtspapīru sadalījums pēc reitings*

Ieguldījumu fondu apliecības pēc to ieguldījumu fokusa*

*31.12.2018, datu avots: Bloomberg **pēc emitenta reģistrācijas valsts

IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA

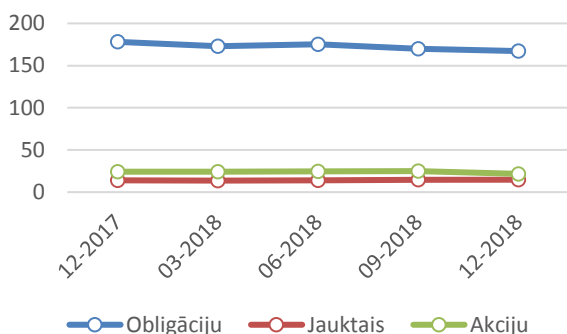
Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2017	2018	Izmaiņas
Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību skaits	12	11	↓
Ieguldījumu fondu skaits	27	23	↓
Ieguldījumu fondu aktīvi (milj. eiro)	216.1	203.4	↓
Obligāciju fondu ienesīgums kopš gada sākuma, %	-2.7	-0.06	↑
Jaukto fondu ienesīgums kopš gada sākuma, %	-0.2	-3.6	↓
Akciju fondu ienesīgums kopš gada sākuma, %	3.0	-9.0	↓
Obligāciju fondu pārvaldīšanas izdevumi, %	1.3	1.3	-
Jaukto fondu pārvaldīšanas izdevumi, %	1.6	1.5	↓
Akciju fondu pārvaldīšanas izdevumi, %	2.0	1.9	↓

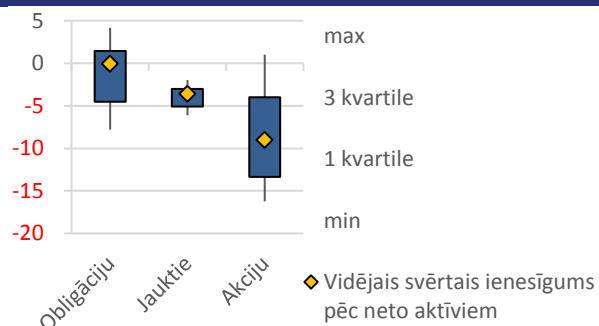
- **2018. gadā finanšu tirgos valdīja stipri negatīvas tendences un ieguldījumu fondu ieguldītāji vairāk pārdeva sev piederošās ieguldījumu fondu apliecības nekā tās iegādājās** – ieguldījumu fondu aktīvi gada laikā samazinājās par 5.9%, decembra beigās sasniedzot 203.4 milj. eiro. Obligāciju fondu aktīvi attiecīgi samazinājās par 6.1%, akciju fondu aktīvi – par 10.2%, turpretī jaukto fondu aktīvi pieauga par 4.9%.
- **Visi akciju un jauktie fondi, izņemot vienu, pārskata gadā darbojās ar negatīvu ienesīgumu, turpretī vairums obligāciju fondu gadu noslēdza ar pozitīvu ienesīgumu.** Visiem obligāciju fondiem ar pozitīvu ienesīgumu ieguldījumu pamatvalūta bija ASV dolārs, kura vērtība attiecībā pret eiro 2018. gada laikā pieauga. Obligāciju fondu gada ienesīgums bija robežās no -7.8% līdz +4.2%, jauktajiem fondiem – robežās no -6.1% līdz -2.0%, savukārt akciju fondiem – no -16.2% līdz +1%.
- **Ieguldījumu fondu ieguldījumu politika fokusējās uz korporatīvajiem parāda vērtspapīriem augsta ienesīguma/augsta riska (*high yield*) segmentā.** Ieguldījumu fondu sektorā lielāko tirgus daļu ieņēma obligāciju fondi, tādējādi arī to kopējā vērtspapīru portfeli dominēja parāda vērtspapīri (84%) no kuriem 71% bija ar reitingu zem investīciju līmeņa (t.i. zem BBB-) vai bez reitinga. Savukārt ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības (lielākā daļa no kurām fokusējās uz kapitāla vērtspapīriem), kā arī akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu kopējā portfeli veidoja vien attiecīgi 12% un 4%.
- **Ieguldījumu fondu portfeļa ģeogrāfiskajā izvietojumā pārskata gada laikā būtisku izmaiņu nebija.** Nedaudz pieauga ieguldījumu īpatsvars EEZ valstīs, gada beigās sasniedzot 45.6% no kopējiem ieguldījumiem, savukārt ieguldījumu īpatsvars NVS un pārējās valstīs nedaudz samazinājās, sasniedzot attiecīgi 8.4% un 45.3%.

ieguldījumu fondu darbība

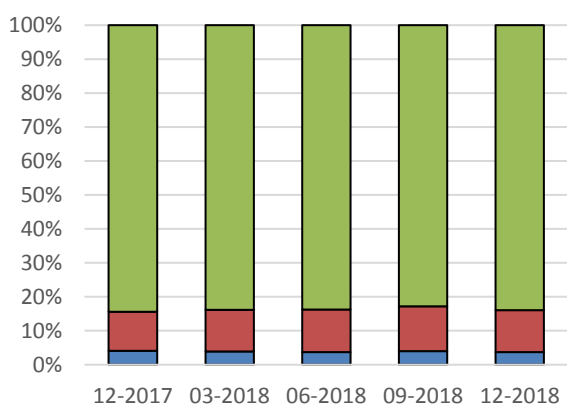
Aktīvu dinamika, milj. eiro

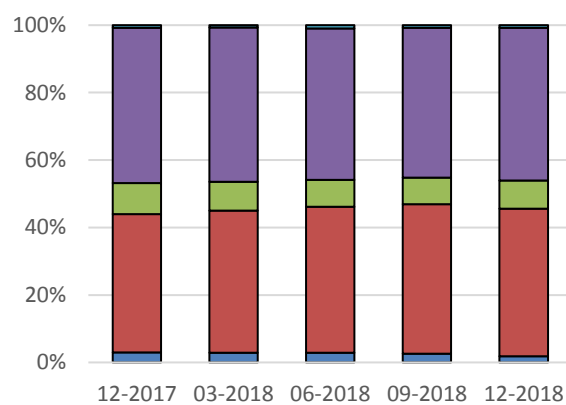
Ienesīgums fondu veidu dalījumā kopš gada sākuma (%)

Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu** dalījumā (%)

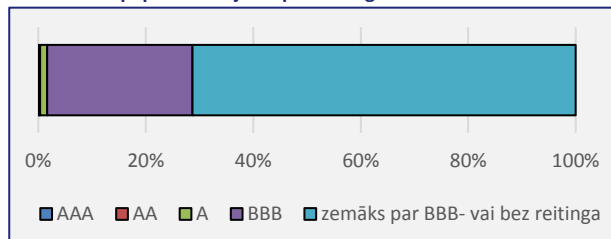

- Akcijas
- Ieguldījumu fondi
- Parāda vērtspapīri

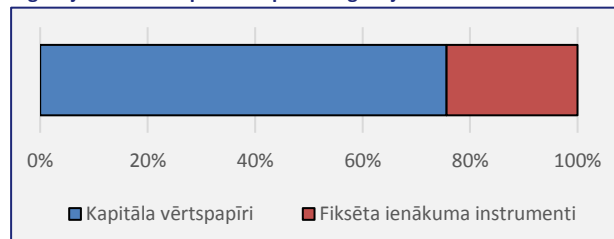

- Starptautiskās finanšu institūcijas
- Pārējās valstis
- NVS valstis
- Pārējās EEZ valstis
- Latvija

Parāda vērtspapīru sadalījums pēc reitinga*

Ieguldījumu fondu apliecības pēc to ieguldījumu fokusa*

*30.06.2018, datu avots: Bloomberg

**pēc emitenta reģistrācijas valsts

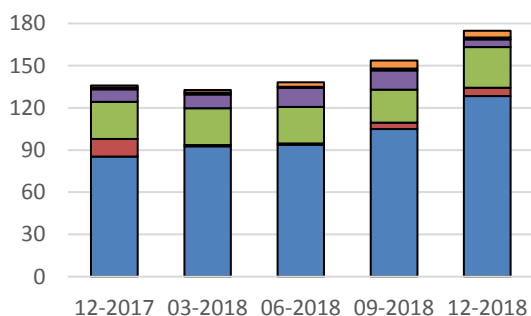
ALTERNATĪVO IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2017	2018	Izmaiņas
Fondu pārvaldnieku skaits	16	20	↑
Fondu skaits	20	30	↑
Fondu aktīvi (milj. eiro)	135.9	174.8	↑
Fondu ienesīgums kopš gada sākuma, %	-2.0	2.6	↑

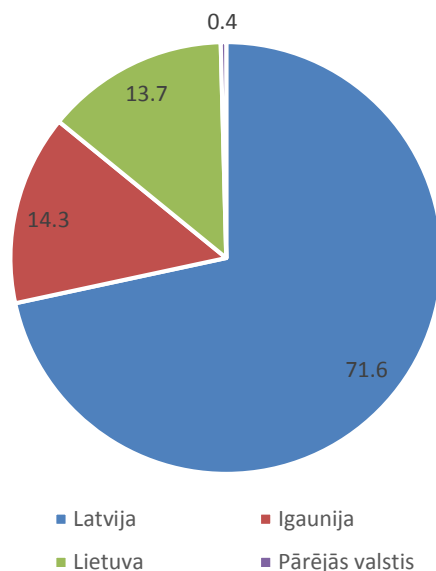
- Pārskata gada laikā alternatīvo ieguldījumu fondu aktīvi pieauga** par 28.6%, gada beigās sasniedzot 174.8 milj. eiro. Līdz ar jaunu ieguldījumu veikšanu, kā arī ieguldījumu īpašumu pārvērtēšanas rezultātā, nekustamā īpašuma ieguldījumu stratēģijas fondu aktīvi pieauga par 61.3%, pārskata perioda beigās sasniedzot 55.7 milj. eiro. Savukārt līdz ar jaunu investīciju veikšanu uzņēmumos privātā kapitāla ieguldījumu stratēģijas fondu aktīvi pieauga par 17.4%, decembra beigās sasniedzot 119.1 milj. eiro.
- Alternatīvie ieguldījumu fondi ieguldījumus galvenokārt veica uzņēmumu kapitāldaļās.** Lielāko daļu no kopējiem alternatīvo fondu aktīviem veidoja vērtspapīri (128.4 milj. eiro) un ilgtermiņa aizdevumi (28.8 milj. eiro).
- Alternatīvie ieguldījumu fondi fokusējās uz ieguldījumiem vietējā tirgū, tomēr to īpatsvaram ir tendence sarukt.** Gada beigās 72% no alternatīvo fondu aktīviem bija ieguldīti Latvijā, 14% Igaunijā un 14% Lietuvā (2017. gada beigās attiecīgi – 78%, 17% un 5%).

Aktīvu dinamika, milj. eiro

- Pārējie aktīvi
- Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ienākumi
- Ieguldījumu īpašums
- Aizdevumi
- Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm
- Vērtspapīri

Aktīvi valstu dalījumā pārskata perioda beigās, %

- Latvija
- Lietuva
- Igaunija
- Pārējās valstis

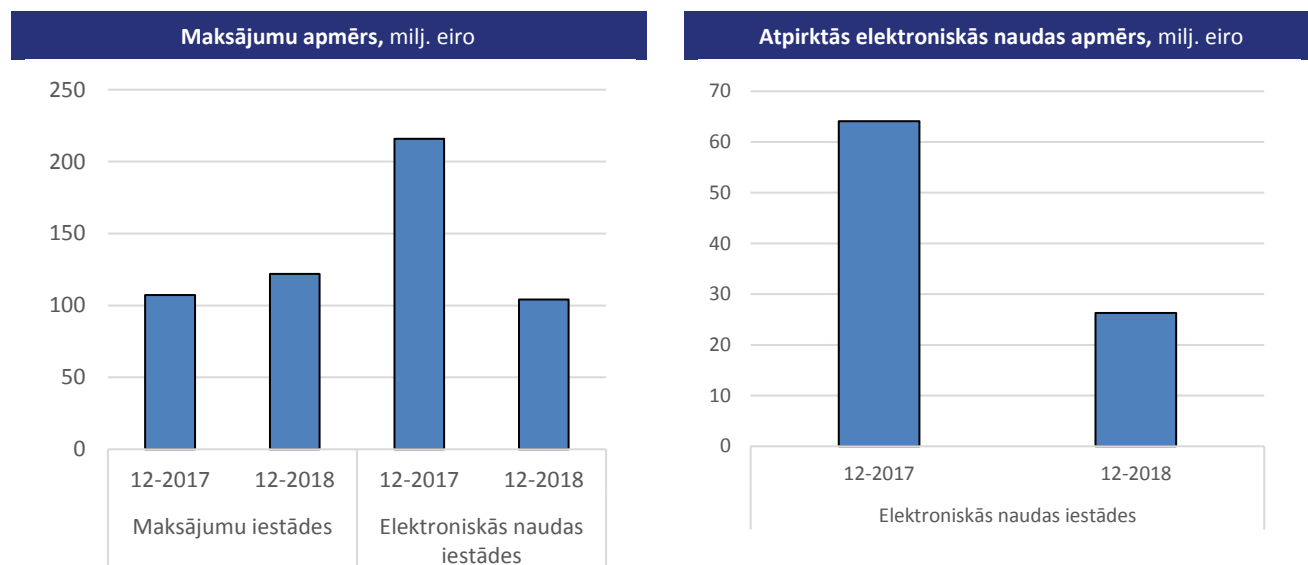
MAKSĀJUMU IESTĀDES UN ELEKTRONISKĀS NAUDAS IESTĀDES

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2017	2018	Izmaiņas
Tirgus dalībnieku skaits			
Maksājumu iestādes	22	15	↓
Elektroniskās naudas iestādes	13	13	-
Veikto maksājumu apmērs, milj. eiro:			
Maksājumu iestādēs	107	122	↑
Elektroniskās naudas iestādēs	216	104	↓
Atpirtās elektroniskās naudas apmērs, milj. eiro	64.1	29.3	↓

- Izmaiņas normatīvajā regulējumā maksājumu iestāžu un elektroniskās naudas iestāžu licencēšanas jomā¹² noteica maksājumu iestāžu skaita sarukumu.** Gada beigās Latvijā darbojās 15 maksājumu iestādes (t.sk. 12 reģistrētas un 3 licencētas) un 13 elektroniskās naudas iestādes (t.sk. 10 reģistrētas un 3 licencētas).
- Īstenojot risku mazināšanas pasākumus un atsakoties no sadarbības ar augsta riska klientiem, maksājumu iestāžu un elektroniskās naudas iestāžu sektors kopumā sašaurinājās.** Lai gan sektora kopējais likvīdo aktīvu apmērs (līdzekļi klientu maksājumu izpildei) samazinājās, decembra beigās sasniedzot 16.9 milj. eiro (t.sk. prasības pret bankām maksājumu pakalpojumu nodrošināšanai – 12.6 milj. eiro), tomēr tas nodrošināja saistību pret klientiem (6.0 milj. eiro) segšanu, t. sk. saistību pret maksājumu pakalpojumu izmantotājiem (2.2 milj. eiro).
- Biznesa apjomiem sarūkot, gada laikā būtiski samazinājās arī elektroniskās naudas iestāžu atpirtās elektroniskās naudas kopējais apmērs** (t.i. emitētās elektroniskās naudas apmaiņa pret naudu), decembra beigās sasniedzot 29.3 milj. eiro jeb par 54% mazāk nekā iepriekšējā gadā.

MAKSĀJUMU IESTĀŽU UN ELEKTRONISKĀS NAUDAS IESTĀŽU DARBĪBA

¹² izmaiņas licencēšanas un reģistrācijas režīmā paredzēja stingrākas prasības iestāžu reģistrēšanai, vienlaicīgi nosakot prasību esošo tirgus dalībnieku pārreģistrācijai.

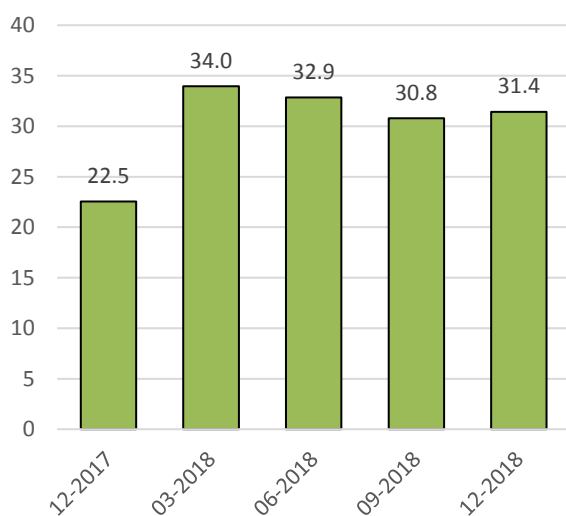
IEGULDĪJUMU BROKERU SABIEDRĪBU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2017	2018	Izmaiņas
Sabiedrību skaits	5	5	-
Sabiedrību aktīvi (milj. eiro)	6.9	7.2	↑
Sabiedrību peļņa (milj. eiro)	1.7	-0.4	↓
Sabiedrību turējumā esošie klientu naudas līdzekļi (milj. eiro)	11.5	12.0	↑
Sabiedrību pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs, %	22.5	31.4	↑

- 2018. gadā Latvijā darbojās piecas ieguldījumu brokeru sabiedrības. Lai arī segments kopumā darbojās ar zaudējumiem 0.4 milj. eiro apmērā, divas sabiedrības gadu noslēdza ar peļņu. Gūtās peļņas apmērs saruka līdz ar ievērojamu komisijas ieņēmumu samazinājumu (par 40.5%), ko pamatā noteica likvidējamās bankas grupā ietilpstošās vienas sabiedrības darbības sašaurināšanās (tās sniegto pakalpojumu apmērs saistīts ar pakalpojumu sniegšanu mātes bankas klientiem), kā arī Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes uzliktie ierobežojumi darījumiem attiecībā uz finanšu līgumiem par starpību (CFD – *Contract for difference*) ar privātiem ieguldītājiem.
- Ieguldījumu brokeru sabiedrību ieņēmumu un izdevumu struktūra būtiski nemainījās** - 90% no visiem ieguldījumu brokeru sabiedrību ieņēmumiem veidoja komisijas naudas un citi līdzīgi ieņēmumi par klientiem sniegtajiem pakalpojumiem, savukārt būtiskākais izdevumu postenis bija administratīvie izdevumi (tas veidoja 80% no visiem izdevumiem).
- Pārskata gada laikā ieguldījumu brokeru sabiedrību pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs pieauga, gada beigās sasniedzot 31.4%** (individuāliem tirgus dalībniekiem robežās no 15.3% līdz 57.2%). Kapitāla rādītāja pieaugumu pamatā ietekmēja atsevišķu sabiedrību iepriekšējā gada auditētās peļņas iekļaušana kapitāla pietiekamības rādītāja aprēķinā, riska svērtajiem aktīviem saglabājoties iepriekšējā gada līmenī.
- 2018. gadā divas sabiedrības nodarbojās ar klientu finanšu instrumentu turēšanu, ko paredzēja tām izsniegtās licences ieguldījumu blakus pakalpojumus sniegšanai, savukārt nevienai no sabiedrībām, kurām ir licences ieguldītāju finanšu instrumentu individuālai pārvaldīšanai, klientu aktīvi pārvaldīšanā nebija nodoti. Ieguldījumu brokeru sabiedrību turējumā esošo klientu naudas līdzekļu apmērs darījumu ar finanšu instrumentiem veikšanai pārskata gada laikā nebūtiski pieauga (par 0.5 milj. eiro jeb par 5.4%).

Pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs, %

Ieņēmumu/izdevumu struktūra, tūkst. eiro

